

Zo verliep de emailwisseling tussen Rob van Stek en de redactie van de podiumpagina van Trouw

Email met artikel van Rob van Stek (8 maart 2024)

Beste opinieredactie,

Bij deze een reactie op het stuk van Hubert Smeets in de krant van vandaag, 8 maart.

Ik verwijs daarin naar een interview met Jaap de Hoop Scheffer; voor het gemak gaat de link hierbij:

<https://www.trouw.nl/verdieping/oud-navo-chef-jaap-de-hoop-scheffer-poetin-vindt-onze-samenlevingen-verrot~b336d870/>

Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

Rob van Stek
Oud-buitenlandredacteur bij dagblad Het Vrije Volk

- 0 -

Reactie redactie podiumpagina Trouw (11 maart 2024)

Beste Rob,

Dank voor je inzending. Een goedgeschreven stuk, maar helaas moeten we het toch afwijzen. Onze twijfel zit erin dat Oost-Europese landen toch zelf ook lid wilden worden van de Navo, dat is toch niet alleen een gevolg van de Amerikaanse wil?

Jaap de Hoop Scheffer zegt in dat interview met Christoph ook over die top in Boekarest: "Terugkijkend op die toezegging aan Georgië en Oekraïne was het – maar dat heb ik vaker gezegd – een weinig gelukkige beslissing. Ik zeg daarbij dat Poetin ieder argument en elke tekst had aangegrepen om door te gaan met zijn streven 'ik wil mijn rijk terug'."

Al met al is dus twijfel over de feitelijkheid van het stuk helaas.

Met vriendelijke groet,
Laura van Baars
chef opinie

- 0 -

Reactie Rob van Stek (12 maart 2024)

Beste Laura,

Dank voor je reactie. Ik ga graag nog even in op de punten die je naar voren brengt.

Je wijst erop dat veel Oost-Europese landen zelf graag lid wilden worden van de Navo. Dat klopt zeker voor landen als Polen en de Baltische staten (waarmee het overigens nog niet gezegd is dat het dan ook een verstandig besluit is om die wens te honoreren), maar voor Oekraïne juist niet.

Ik verwijs hiervoor graag naar het interview van Jarron Kamphorst met Ron Keller, oud-ambassadeur in zowel Moskou als Kiev, uit 2020:

<https://www.trouw.nl/buitenland/oud-ambassadeur-jaag-de-russen-niet-nog-verder-de-gordijnen-in~b3fc5087/>

Keller heeft de Amerikaanse druk op Oekraïne van nabij meegemaakt en zegt klip en klaar dat de Navo Oekraïne door de strot is geduwd. De meerderheid van het Oekraïense parlement was tegen, juist omdat ze een heftige reactie van Rusland vreesden.

Ik heb dit argument niet opgenomen in mijn stuk, omdat het toch al aan de lange kant was. Uiteraard ben ik bereid e.e.a. aan te passen als jullie alsnog plaatsing zouden willen overwegen.

We zullen nooit weten hoe de geschiedenis verlopen zou zijn als de Navo Oekraïne het lidmaatschap niet had aangeboden. Als Jaap de Hoop Scheffer stelt dat Poetin zijn imperialistische streven toch wel ten uitvoer had gebracht, is dat pure speculatie. Het zou kunnen, maar we weten het niet.

Tot zover over mijn stuk. Ik was overigens erg blij om in de zaterdagse brief van Cees van der Laan te lezen dat jij actief op zoek bent gegaan naar kritische geluiden in het discours over de Oekraïne-oorlog. Ook ik ben enorm verbaasd, om niet te zeggen verbijsterd, over de eenzijdigheid van de meningen die naar voren komen in het publieke debat. In zo'n belangrijke kwestie is dat zorgelijk.

De zaak wordt volkomen zwart-wit gesteld. Poetin is de baarlijke duivel, de Oekraïeners en Zelensky zijn bijkans heilig verklaard en wij van het Westen die Oekraïne steunen zijn natuurlijk de good guys, louter gedreven door nobele motieven als het streven naar vrijheid, democratie en mensenrechten. Het Westen heeft geen enkele verantwoordelijkheid voor deze crisis, het is allemaal de schuld van Poetin. Dit uiterst simpele en naïeve schema klopt natuurlijk van geen kanten, maar de enkeling die het lef heeft om ervan af te wijken, wordt vlot neergesabeld door Hubert Smeets c.s., zoals Jolle Demmers heeft mogen ervaren.

In het buitenland wordt die discussie wel volop gevoerd. In de Verenigde Staten is politicoloog John Mearsheimer, van de zogeheten realistische school, een prominente stem in het debat. Naar mijn beste weten is hij nog nooit door een Nederlands medium geïnterviewd. Ook politiek activist Noam Chomsky, veel radicaler en ideologischer, heeft zich zoals altijd duidelijk uitgesproken.

In Duitsland is Gabriele Krone-Schmalz, oud-ARD-correspondente in Moskou, een van de kritische geluiden. Haar uitstekende boek *Eiszeit* - heel feitelijk, heel gedetailleerd - stond geruime tijd in de Spiegel-bestsellerlijst, maar is vreemd genoeg niet eens in het Nederlands vertaald.

Als je nog op zoek bent naar goede bijdragen, is het dan misschien het overwegen waard om Ron Keller uit te nodigen nog eens over de huidige situatie te reflecteren?

Tot slot nog even een disclaimer voor alle duidelijkheid: ook ik vind, net als vrijwel iedereen, Poetin een bijzonder nare en griezelige man, en heb helemaal niets op met zijn aartsconservatieve, nationalistische agenda.

Met (oud-)collegiale groet,

Rob van Stek

- 0 -

Reactie (2) van de redactie van de Podiumpagina (14 maart 2024)

Beste Rob,

Dank voor je uitgebreide reactie. Ron Keller heb ik inderdaad benaderd, maar hij vindt de situatie nu zo precair dat hij verkiest zich er nu niet in te mengen.

Mocht je toch nog overwegen een stuk te schrijven, dan staan we daarvoor open, maar dan heb ik wel een paar vragen die daar wat ons betreft toch in aan de orde moeten worden gesteld. Ik leg je ze bij deze graag voor:

- Je zou iets minder kunnen uitweiden over de schuld van de Navo in 2008, maar meer over de verantwoordelijkheid van de partijen anno nu (het Westen, Poetin, en de Oekraïners).
- Hoe zie je voor je hoe dit door onderhandelen wordt opgelost, wie doet welke concessies?
- Met welke uitkomst denk je dat Poetin genoeg zal nemen? Moeten Biden en Poetin à la Jalta en Potsdam handjeklappen over invloedssferen? Moet het Westen de wapensteun stopzetten en de Oekraïners naar de onderhandelingstafel dwingen? En wat zeggen we dan tegen de bezette Oekraïners wier kinderen gerussificeerd of het leger ingestuurd worden?

Ik ben benieuwd naar je reactie!
groeten, Laura

Laura van Baars
chef opinieredactie Trouw

- 0 -

Reactie (2) van Rob van Stek (14 maart 2024)

Beste Laura,

Dank voor je reactie. Wat jammer dat Ron Keller geen bijdrage aan de discussie wil leveren. Dat iemand van zijn statuus dit niet aandurft, geeft voor mij wel aan hoe gepolariseerd (ook) dit debat inmiddels is. Ik moet denken aan jullie uitstekende verhaal deze week over het Israel-beleid van Buitenlandse Zaken.

Jammer dat jullie mijn inzending niet alsnog willen plaatsen. Ik meende met de aanvullende informatie jullie bezwaar (twijfels aan de feitelijkheid) afdoende te hebben weggenomen.

Ik heb in mijn verhaal zo uitvoerig stil gestaan bij het besluit uit 2008 omdat het in mijn ogen voor de oplossing voor het conflict essentieel is dat de Navo verantwoordelijkheid neemt voor haar aandeel in het ontstaan van het conflict. Anders blijven we doormodderen op de huidige weg, die gevaarlijk en potentieel zelfs catastrofaal is. Tegelijk weet ik natuurlijk ook wel dat het niet waarschijnlijk is dat het Westen zal toegeven dat het besluit uit 2008 verkeerd was. In de geopolitiek worden geen fouten erkend, geen excuses gemaakt. Eenmaal op de ingeslagen weg is er geen terug meer, met alle schade en schande van dien.

Fijn dat jullie in principe open staan voor een bijdrage waarin ook de door jou opgesomde kwesties meegenomen worden. Dat wordt dan wel een heel nieuw betoog. Ik ga hier serieus over nadenken.

Met vriendelijke groet,
Rob van Stek